

SUNDHEDSMINISTERIET

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 22-06-2021
Enhed: MEDINT
Sagsbeh.: DEPJAR
Sagsnr.: 2109567
Dok. nr.: 1791305

Folketingets Sundhedsudvalg har den 25. maj 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 1320 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares.

Spørgsmål nr. 1320:

”Det danske præsidentskab i Nordisk Råd har sendt en opfordring til de nordiske parlamenter om en fælles nordisk parlamentarisk debat om antibiotikaresistens, jf. MOF alm.del – bilag 590, og SUU alm. del bilag 435. Vil ministrene til brug for udvalgenes drøftelse af henvendelsen give en status for antibiotikaresistens i Danmark og for de initiativer, der er taget på området?”

Svar:

. / . Sundhedsministeriet har til brug for min besvarelse indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut. Se vedlagte SUU alm del – bilag 1 til svar på spm. 1320. Jeg henholder mig til oplysningerne fra Sundhedsstyrelsen og Statens Serum Institut.

Ydermere har Sundhedsministeriet indhentet bidrag fra Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, som har oplyst følgende:

”Om status for antibiotikaresistens i Danmark kan Fødevarestyrelsen oplyse, at der generelt er en meget lav forekomst af antibiotikaresistens i fødevejbårne bakterier i danske produktionsdyr og animalske produkter. Der er fortsat ikke fundet carbapenemresistens i hverken kvæg, svin eller fjerkræ. Carbapenem er et kritisk vigtigt antibiotikum reserveret til behandling af mennesker. Der er dog en høj forekomst af husdyr-MRSA i den danske svineproduktion.

Om arbejdet på området, herunder initiativer, kan Fødevarestyrelsen oplyse følgende:

Initiativer vedrørende husdyr-MRSA

Som en del af Veterinærforlig III (2018-2021) er der iværksat særlige indsatser til håndtering af forekomsten af husdyr-MRSA i svineproduktionen, som følger op på den tidligere handlingsplan på området (Handlingsplan for husdyr-MRSA (2015-2018)). I Veterinærforlig III indgår bl.a. indsatser om smittebeskyttelse med det formål at begrænse, at husdyr-MRSA spredes fra besætninger med grise til det omgivende samfund. Endvidere indgår et overvågningsprogram for husdyr-MRSA i produktionsdyr med et aktionsniveau for andre dyrearter end svin. Det betyder, at såfremt forekomsten af husdyr-MRSA på besætningsniveau overstiger et aktionsniveau på 10 pct., skal Det Veterinærmedicinske Råd konsulteres.

Reduktionsmål for antibiotikaforbrug

Ud over indsatser relateret til husdyr-MRSA er der som en del af Veterinærforsøg III iværksat indsatser for at sikre et lavt forbrug af antibiotika og for at forebygge resistens. Det bemærkes, at Danmark siden 2010 har haft politiske reduktionsmål for brugen af antibiotika til behandling af produktionsdyr. Fra 2015 har der været fokus på at reducere antibiotikaforbruget til grise, da dette udgør ca. 75 pct. af det samlede antibiotikaforbrug til dyr i Danmark. Antibiotikaforbruget til grise er blevet reduceret med 27 pct. fra 2010 til 2020. Det nuværende reduktionsmål for antibiotika til grise, som er blevet fastsat under Veterinærforsøg III, er på 2 pct. per år [8 pct. i alt] for perioden 2019 til 2022 sammenlignet med forbruget i 2018.

Gult Kort-ordningen

Forbruget af antibiotika til grise reguleres primært med Gult Kort-ordningen, som indeholder grænseværdier for det maksimale forbrug af antibiotika til grise. Ordningen har siden 2010 bidraget væsentligt til den opnåede reduktion i forbruget. Ordningens grænseværdier er løbende blevet sænket.

Antibiotika, der er kritisk vigtig for behandling af mennesker, blev inkluderet i Gult Kort-ordningen med en særlig vægtning i 2016. Forbruget af antibiotikagrupperne flourokinolon, colistin og 3./4. generation cefalosporin er i dag tæt ved nul. Samtidigt er forbruget af antibiotikagruppen tetracyclin til grise blevet halveret siden 2016. Derudover er det fra den 1. juni 2021 et krav, at dyrlæger ordinerer og anvender kritisk vigtige antibiotika på baggrund af en diagnostisk dokumentation og resistensbestemmelse. Det bemærkes, at dette har været et krav ved brug af fluorokinoloner siden 2003.

Overvågning og afrapportering af antibiotikaforbrug

Antibiotikaforbrug, både humant og veterinært, samt antibiotikaresistens afrapporteres årligt i DANMAP-rapporten. DANMAP står for "The Danish Integrated Antimicrobial Resistance Monitoring and Research Programme". Alt salg af ordineret veterinærmedicin indberettes til Fødevarestyrelsens database VetStat. Fødevarestyrelsen har som en del af Veterinærforsøg III moderniseret VetStat for at sikre et bedre og mere detaljeret overblik over medicinforbruget til dyr. Forekomsten af antibiotikaresistens i dyr og kød overvåges gennem både EU-overvågnings-programmet og en supplerende dansk overvågning. Derudover gennemføres løbende overvågningsprojekter ud fra mulige trends og tendenser udpeget af DANMAP-samarbejdet.

Internationalt arbejde

Fødevarestyrelsen benytter DNA-baserede metoder til resistensbestemmelse af bakterier og arbejder internationalt for, at denne metode bliver mere anvendt inden for EU. I den nye EU-overvågning, som trådte i kraft den 1. januar 2021, er det nu muligt at foretage en del af resistensbestemmelserne baseret på DNA-sekvensen. Som en del af Fødevareforsøg 4 (2019-2022) har Fødevarestyrelsen igangsat et projekt, hvis formål er at undersøge, hvordan en anden genetisk metode, metagenom sekventering, kan bidrage eller supplere til overvågningen af resistens.

Danmark bidrager tillige i væsentlig grad til internationale samarbejder, hvor Fødevarestyrelsen bl.a. indgår i flere arbejdsgrupper under EU, Codex Alimentarius, OIE (Verdens organisationen for Dyresundhed) og Nordisk Råd. ”

Derudover kan jeg oplyse, at regeringen har vægtet at prioritere det internationale arbejde, idet antibiotikaresistens er en trussel, der overskrider landegrænser. Der har

ikke mindst været fokus på at understøtte udvikling og selvstændiggørelse af det tværfaglige forskningscenter ICARS (International Centre for Antimicrobial Resistance Solutions), som i partnerskab med lav- og mellemindkomstlande udvikler kontekst-specifikke løsninger for at reducere forekomsten af antibiotikaresistens.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Jacob Redecker